ДАТУМ: 09.11.2016. године

ДЕСЕТ РАЗЛОГА ЗА ПОВЕЋАЊЕ НАЈНИЖЕ ПЛАТЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ У ПЕРИОДУ 2010.- септ. 2016.:

➢ БДП

У шестогодишњем периоду од 2010.г. до септембра 2016.г. БДП је из године у годину растао по стопи од 0,8% до 2,6%, изузев 2012.г. када се БДП смањио за 1,1%. У овој, 2016.г. БДП је растао и у првом и другом кварталу, тако да је стопа раста БДП-а у другом кварталу 1,8% у односу на исти квартал 2015.г.

БДП у 2015.г. је за 10% већи у односу на БДП у 2010.г., тј. БДП је у 2015.г. достигао износ од 9,15 милијарди КМ, док је у 2010.г износио 8,32 милијарди КМ.

БДП по глави становника је у 2015.г. за 11,3% већи у односу на БДП по глави становника у 2010.г. БДП по глави становника је у 2015.г. износио 6.463 КМ, док је у 2010.г. износио 5.805 КМ.

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016. 2. квартал
Номинални БДП (у милијардама КМ)	8,32	8,68	8,58	8,76	8,85	9,15	--------
БДП, реална стопа раста (у %)	0,8	0,8	-1,1	1,9	0,4	2,6	1,8

➢ ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА

Индустријска производња, као и БДП, у периоду 2010.г.- септембар 2016.г. биљежи позитивну стопу раста од 0,6% до 5%, изузев 2012.г. када је забиљежила пад од 4,2%. У периоду јан-септем. ове 2016.г. индустријска производња је забиљежила раст од 7% у односу на исти период у 2015.г.

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016. 1-9. /1.-9.2015
Стопа раста индустријске производње (%)	5	4,7	-4,2	4,1	0,6	3	7

➢ ИЗВОЗ, УВОЗ, ПОКРИВЕНОСТ УВОЗА ИЗВОЗОМ (%)

У првих девет мјесеци ове 2016.г. у односу на исти период прошле, 2015. године извоз је растао по стопи од 8,7%, а увоз је био мањи за 2,3%, тако да је стопа покривености увоза извозом износила 65,5% што је до сада и највише.

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016. 1-9. /1.-9.2015
Извоз роба (стопа раста у %)	30,2	17,6	-7,3	9	4,1	-6,6	8,7
Увоз роба (стопа раста у %)	13,6	13,1	-2,1	1,4	8,7	-13,1	-2,3
Покривеност увоза извозом (у %)	53,7	55,9	52,9	56,9	54,5	58,5	65,5

➢ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Број запослених се у 2010.г. смањио за 14.181 или 5,5% у односу на 2009.г. У 2011.г. је било за 5.497 или 2,25% мање запослених него у 2010.г. У 2012.г. број запослених је остао на нивоу броја запослених у 2011.г., што је био случај и у 2013.г. У 2014.г. број запослених се повећао за 2.904 или 1,22% у односу на 2013.г. У 2015.г. број запослених се повећао за 4.431 или 1,83% у односу на 2014.г. У марту 2016.г. број запослених је за 3.635 или 1,48% већи него је то био случај у 2015.г.

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	Март 2016.
Број запослених	244.453	238.956	238.178	238.640	241.544	245.975	249.610
ИНДЕКС	94,52	97,75	99,67	100,19	101,22	101,83	101,48

➢ БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	Септ. 2016.
Број незапослених	145.343	150.344	153.225	151.290	145.919	139.465	128.464

➢ ПРОСЈЕЧНА ПЛАТА

ОПИС	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	1.-9. 2016.
Просјечне плате (у КМ)	784	809	818	808	825	831	836
% раста (смањења)	-0,51	3,19	1,11	-1,22	2,10	0,73	0,60
Апсолутна разлика (КМ)	-4	25	9	-10	17	6	5

➢ НАЈНИЖЕ ПРОСЈЕЧНЕ ПЛАТЕ ПО СЕКТОРИМА

Рб	Подручје	2010	2011	2012	2013	2014	2015	1.-9.2016
1	Прерађивачка индустрија	544	565	579	587	601	612	625
2	Саобраћај и складиштење	632	645	624	621	618	629	625
3	Трговина	586	601	601	603	610	602	586
4	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство	525	541	546	534	555	581	562
5	Умјетност, забава и рекреација	594	579	585	554	566	551	546
6	Грађевинарство	552	587	578	549	531	520	534
7	Административне и помоћне услужне дјелатности	571	575	532	542	483	515	516

➢ ЦИЈЕНЕ, ТРОШКОВИ ЖИВОТА И НАЈНИЖА ПЛАТА

Када се посматра кретање цијена у протеклом шестогодишњем периоду, евидентно је да се десио неоправдан и неконтролисан раст цијена у неколико наврата. Наиме, раст цијена крајем 2010.г. и почетком 2011.г. за посљедицу има да су тада цијене основних животних намирница (брашно, хљеб, уље, шећер, млијечни производи и сл.) повећане од 15%-65%, цијене комуналија и других режијских трошкова (вода, гријање, телефонске услуге и сл.) су повећане од 10 до 35%, а цијене превоза 20%. Овакав раст цијена је за посљедицу имао вишеструки раст трошкова живота, иако је у каснијим годинама дошло до незнатног смањења цијена неких основних животних намирница. Примјера ради, иако је у 2012.г. дошло до смањења цијене брашна за 20%, које је претходно било поскупило око 35%, цијене хљеба су остале непромијењене до данас, тј. нису снижене иако су претходно биле повећане због раста цијене брашна. Исто тако, уље је било поскупило чак за око 65%, а касније је цијена уља снижена, с тим да је остала за око 20% на вишем нивоу него је била у 2010.г. прије поскупљења.

Преглед цијена основних животних намирница у 2010.г. и 2016.г.

Рб	Намирница	Цијена 2010. (КМ)	Цијена 2016.г. (КМ)	% раста цијена
1	2	3	4	5
1	**Хљеб**	**1,00**	**1,30**	**30,00**
2	**Брашно**	**1,05**	**1,25**	**19,05**
3	**Уље**	**2,00**	**2,45**	**22,50**
4	**Јунетина**	**9,40**	**12,50**	**33,00**
5	**Со**	**0,70**	**0,80**	**14,29**
6	**Млијеко**	**1,35**	**1,55**	**14,81**
7	**Јогурт**	**1,60**	**2,00**	**25,00**
8	**Шећер**	**1,50**	**1,85**	**23,33**

Најнижом платом која је утврђена 2010.г. у износу од 370 КМ данас се може обезбиједити односно купити далеко мање производа и услуга него је то могло 2010.г.прије поскупљења. У табели су дати неки примјери:

Рб	Намирница	количина у 2010.	количина у 2016	разлика 2016-2010
1	2	3	4	5
1	**Хљеб** (комад)	**370**	**285**	**-85**
2	**Брашно** (кг)	**352**	**296**	**-56**
3	**Уље** (л)	**185**	**151**	**-34**
4	**Јунетина** (кг)	**39**	**30**	**-9**
5	**Млијеко** (л)	**274**	**239**	**-35**
6	**Јогурт** (л)	**231**	**185**	**-46**
7	**Шећер** (кг)	**247**	**200**	**-47**

Све ово има за посљедицу да у септембру 2016.г. укупни трошкови производа и услуга садржани у синдикалној потрошачкој корпи износе 1.849 КМ и за 240 КМ или 15% су већи него су били 2010.г. када је потписана најнижа плата. Од тога: трошкови прехране су се повећали за 117 КМ или 20% у 2016.г.у односу на прву половину 2010.г., трошкови становања, комуналија и других режијских трошкова за 102 КМ или 22%, а трошкови превоза за 21 КМ или 13%.

У овом шестогодишњем периоду просјечно исплаћена плата је са 784 КМ у 2010.г. отишла на 834 КМ у септ. 2016.г. што представља кумулативно повећање за свега 50 КМ или 6,4%.

Данас, најнижа плата од 370 КМ представља 44% просјечно исплаћене плате, што је далеко мање од износа прописаног ЕУ стандардима.

Напомена: Кориштени подаци Завода за статистику РС и Савеза синдиката РС

СЕКТОР ЗА ЕКОНОМСКЕ ПОСЛОВЕ